

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.7.1.2019

**Dyrektor
Caritas Diecezji Włocławskiej
we Włocławku**

Szanowny Księżu Dyrektorze,

stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.), zwanej w dalszej treści „ustawą” oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniu 15 maja 2019 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę sprawdzającą w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, zlokalizowanym przy ul. Prymasa Karnkowskiego 7 we Włocławku, w dalszej treści pisma zwanym „Schroniskiem” lub „jednostką kontrolowaną”. Podmiotem prowadzącym jednostkę kontrolowaną jest Caritas Diecezji Włocławskiej.

Zakres kontroli obejmował wykonanie zaleceń pokontrolnych WPS.III.9421.4.32.2018 z dnia 15 lutego 2019 r. Kontrolą objęto okres od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych do chwili kontroli. Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego, udokumentowanie i ocena działalności jednostki kontrolowanej w zakresie objętym tematyką kontroli.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, został zawarty w protokole kontroli, podpisanym w dniu 8 lipca 2019 r. przez Kierownika Schroniska dla Osób Bezdomnych z Usługami Opiekuńczymi. Do treści ww. protokołu nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi stanowią od 2017 r. nową formę udzielania tymczasowego schronienia, osobom wymagającym częściowej opieki i pomocy w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700) Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w kwietniu 2018 r. wydał „Wytyczne w zakresie pomocy osobom bezdomnym”, określające m. in. zasady udzielenia schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Od 29 maja 2018 r. obowiązuje powyżej wskazane rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r., określające w załączniku nr 3 minimalny

standard podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz minimalny standard obiektów, w których mieszczą się schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Standardy świadczonych usług w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wymagają:

- zapewnienia opieki, przez co najmniej 1 opiekuna na, nie więcej, niż 15 osób przebywających w schronisku, zatrudnionego na umowę o pracę,
- zatrudnienia nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na, nie więcej, niż 50 osób przebywających w schronisku,
- w porze nocnej, zapewnienia opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób, zatrudnionego na umowę o pracę.

W wyniku kontroli doraźnej stwierdzono iż, w Schronisku opiekę w ciągu dnia zapewniała, zatrudniona na umowę o pracę, 1 opiekunka [REDAKTOWANA] spełniająca ustawowe wymagania kwalifikacyjne. Natomiast w porze nocnej zapewniona była opieka opiekuna wykonującego pracę w ramach umowy cywilnoprawnej. Ponadto, kontrola doraźna wykazała, iż w schronisku nie był zatrudniony pracownik socjalny.

Mając na względzie liczbę przebywających osób bezdomnych, wymagających usług opiekuńczych, jednostce kontrolowanej zalecono niezwłoczne dostosowanie standardu świadczonych usług poprzez zatrudnienie pracownika socjalnego oraz 1 opiekuna na 15 osób bezdomnych, posiadającego kwalifikacje zgodne z wymogami, wynikającymi z art. 48a ust. 2h pkt 2 ustawy. Jako kolejne, zalecono niezwłocznie, w porze nocnej, zapewnienie opieki przez co najmniej 1 opiekuna, realizującego czynności na rzecz osób bezdomnych, wymagających usług opiekuńczych.

Kontrola sprawdzająca wykazała, iż zalecenia powyższe zostały spełnione częściowo. Nie został zatrudniony pracownik socjalny, z osobą spełniającą kwalifikacje, zawarto umowę zlecenie obowiązującą do dnia 30 czerwca 2019 r. Zatrudniono w Schronisku 3 opiekunów w wymiarze ½ czasu pracy. Spośród których, dwoje nie spełniało wymagań ustawowych, wynikających z art. 48a ust. 2h pkt 2b ustawy. Dodatkowo zatrudniono 1 opiekunkę w pełnym wymiarze czasu pracy, która także nie spełniała wymagań ustawowych, wynikających z art. 48a ust. 2h pkt 2b ustawy.

Standardy świadczonych usług w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wymagają zapewnienia dostępu do budynku osób niepełnosprawnych w budynkach wielokondygnacyjnych bez dźwigów osobowych - pokoje mieszkalne oraz inne pomieszczenia (sanitariaty, jadalnia/świetlica) muszą znajdować się na parterze budynku. W toku kontroli doraźnej stwierdzono niespełnianie powyższego standardu, ze względu na fakt usytuowania na piętrze obiektu przy ul. Karnkowskiego 7, bezdomnych kobiet, wymagających usług opiekuńczych.

Zalecono, niezwłoczne, dostosowanie standardu obiektu w zakresie warunków technicznych obiektu, poprzez lokalizację pokoju mieszkalnego oraz innych pomieszczeń (sanitariaty, jadalnia/świetlica) przeznaczonych dla bezdomnych kobiet, wymagających usług opiekuńczych, na parterze budynku.

Kontrola sprawdzająca wykazała prawidłową realizację zalecenia. Pomieszczenie mieszkalne dla bezdomnych kobiet wymagających usług opiekuńczych, zlokalizowano na parterze. Podczas realizacji zalecenia pokontrolnego, zachowano wymogi, dotyczące wyposażenia pomieszczenia, a także dotyczące wymaganej powierzchni użytkowej, która nie może być mniejsza niż 5 m².

Pomieszczenie mieszkalne dla kobiet posiadało 2 okna, zapewniało swobodny dostęp do łóżek parterowych, wyposażonych w materac i komplet pościeli (tj. poduszkę, koc,

prześcieradło i pokrycie na koc). Do użytku 1 mieszkanki (w trakcie czynności kontrolnych było krzesło, szafka nocna. W pokoju był telewizor, stół oraz szafa. Do pomieszczenia była przyległa łazienka, spełniająca standardy pod względem wyposażenie.

W wyniku kontroli doraźnej stwierdzono, iż w przypadku 3 pomieszczeń mieszkalnych użytkowanych przez bezdomnych mężczyzn z usługami opiekuńczymi, nie zachowano standardu, dotyczącego powierzchni przypadającej na osobę oraz wyposażenia toalet w pisuar.

Ponadto, w budynku Schroniska współużytkowane przez wszystkich mieszkańców, były magazyn odzieży i pościeli oraz magazyn środków chemicznych. Ustalono, także niespełnianie standardu, w zakresie pokoju spotkań indywidualnych, którym winno być wydzielone pomieszczenie do spotkań indywidualnych, z dostępem do Internetu, które mogłoby pełnić rolę pracowni komputerowej.

Zalecono, w terminie do 15 marca 2019 r., dostosowanie standardu obiektu w zakresie: powierzchni przypadającej na 1 osobę w pomieszczeniu mieszkalnym oraz w zakresie wyposażenia sanitariatów w pisuar 1 dla 20 mężczyzn, a także utworzenia magazynu odzieży, bielizny, pościeli, wydzielenia pomieszczenia na środki czystości i higieny, oraz dodatkowo wydzielenie pomieszczenia do spotkań indywidualnych z dostępem do Internetu – które również może pełnić rolę pracowni komputerowej – wyłącznie na potrzeby i do wyłącznego użytku, osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Kontrola sprawdzająca wykazała częściową realizację ww. zalecenia pokontrolnego. W Schronisku wydzielono magazyn odzieży, bielizny i pościeli, który wyposażony był w regały, szafy i inne meble umożliwiające wymianę ubrań oraz wyodrębniono pomieszczenie na środki czystości i higieny. Utworzono także pomieszczenie do spotkań indywidualnych, w którym zapewniono sprzęt i dostęp do Internetu.

Nie zrealizowano elementu zalecenia, dotyczącego wyposażenia sanitariatów w pisuar. Dyrektor Caritas poinformował, iż *„w najbliższym czasie tj. około miesiąca przewidziany jest gruntowy remont łazienki i toalety dla osób wymagających opieki. Zaplanowane jest umieszczenie pisuarów w toalecie.*

W zakresie powierzchni przypadającej na osobę, w przypadku 2 pomieszczeń mieszkalnych stwierdzono nadal niespełnianie zaleconego, obligatoryjnego standardu.

W wyniku kontroli doraźnej stwierdzono, iż w budynku Schroniska współużytkowane przez wszystkich mieszkańców były pomieszczenie do spożywania posiłków, pełniące funkcję świetlicy oraz pomieszczenie z pralką i suszarnią. Pomieszczenie na pralnię i suszarnię, zgodnie z rozporządzeniem powinno być wyposażone w co najmniej 1 pralkę na 30 osób.

Wobec powyższego, jako kolejne zalecenie kontroli doraźnej wpisano: niezwłoczne, dostosowanie standardu obiektu, w zakresie zapewnienia pomieszczenia do spożywania posiłków, które poza porami posiłków, może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych oraz w zakresie zapewnienia pomieszczenia na pralnię i suszarnię, wyposażonego, w co najmniej jedną pralkę na 30 osób, wyłącznie dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Kontrola sprawdzająca wykazała, iż dokonano zmian organizacji Schroniska, co poskutkowało korzystaniem z istniejącej świetlicy wyłącznie przez mieszkańców Schroniska. Celem ustalenia stanu faktycznego w toku kontroli sprawdzającej dokonano wizji lokalnej obiektu, w trakcie której ustalono, iż w budynku znajduje się nowa pralnia i suszarnia, a tym samym zachowano standardy w tym zakresie. Zalecenie zostało zrealizowane bez zastrzeżeń.

Reasumując, kontrola sprawdzająca wykazała iż, spośród 5 zaleceń pokontrolnych

ustalonych w toku kontroli doraźnej, jednostka kontrolowana całkowicie zrealizowała 2 zalecenia, pozostałe 3 zostały zrealizowane częściowo. Zatem, nadal jednostka kontrolowana nie może prawidłowo funkcjonować.

Stwierdzone, w wyniku kontroli sprawdzającej, niezachowanie minimalnych standardów w zakresie podstawowych usług świadczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz niektórych minimalnych standardów obiektu, w którym miesi się Schronisko, wynika z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, normujących wyżej wymienione. Istniejący stan rzeczy skutkuje niezgodnymi ze standardami warunkami zamieszkania osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz niepełnym zakresem usług, które winny być im świadczone.

Mając na uwadze powyższe Wojewoda Kujawsko-Pomorski kontrolowaną działalność ocenia **negatywnie**¹.

Na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, wskazuje się Dyrektora Caritas Diecezji Włocławskiej, jako osobę odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości oraz za podjęcie odpowiednich działań, w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy, z uwzględnieniem § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przekazując powyższe uwagi i wnioski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Dostosowanie standardu świadczonych usług poprzez zatrudnienie pracownika socjalnego.

Termin realizacji: niezwłocznie

2. Dostosowanie standardu świadczonych usług poprzez zatrudnienie 1 opiekuna na 15 osób bezdomnych, posiadającego kwalifikacje zgodne z wymogami, wynikającymi z art. 48a ust. 2h pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Termin realizacji: niezwłocznie

3. W porze nocnej, zapewnienie opieki przez, co najmniej 1 opiekuna zatrudnionego na umowę o pracę, posiadającego kwalifikacje określone w art. 48a ust. 2h pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, realizującego czynności wyłącznie na rzecz osób bezdomnych, wymagających usług opiekuńczych.

Termin realizacji: niezwłocznie

4. Dostosowanie standardu obiektu w zakresie powierzchni, przypadającej na 1 osobę we wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych, nie mniejsze niż 5m².

Termin realizacji: niezwłocznie

5. Dostosowanie standardu obiektu w zakresie wyposażenia sanitariatów w pisuary w liczbie 1 dla 20 mężczyzn.

Termin realizacji: niezwłocznie

Do czasu realizacji powyższych zaleceń pokontrolnych, Schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi we Włocławku, nie może przyjmować osób

---

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.).

Przez *uchybiecie*, należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez *nieprawidłowość*, należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

bezdolnych, które wymagają opieki. Ponadto, Schronisko nie zostanie wpisane do rejestru miejsc, w których gminy udzielają tymczasowego schronienia, prowadzonym, zgodnie z treścią art. 48a ust. 11 ustawy, przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Jednocześnie tut. Organ informuje, iż zgodnie z treścią art. 130 ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 zł do 6000 zł. Karę pieniężną wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, wojewoda.

Na podstawie art. 128 ustawy o pomocy społecznej:

1. kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia,
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia,
3. w przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków,
4. w przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w pkt 2 kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w pkt 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń,
5. w przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki Wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej,
6. organ, o którym mowa w pkt 5, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić Wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń, do niniejszych zaleceń pokontrolnych proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wniosków z kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku podjęcia zaleconych działań.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Mikołaj Bogdanowicz